

POSTANOWIENIE

Dnia 22 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Kartuzach, II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: A.. SR Joanna Siemaszko

pod nieobecność oskarżyciela publicznego Komendy Powiatowej Policji w K.

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2018 r. na posiedzeniu niejawnym w Kartuzach

sprawy **S. T.**, syna P. i W. z domu W. – R., urodzonego (...) w T.

T. R. (1), syna A. i I. z domu L., urodzonego (...) w U.

M. D. (1), syna S. i E. z domu M., urodzonego (...) w G.

M. W. (1), syna A. i W. z domu H., urodzonego (...) w S.

na podstawie art. 5 § 1 pkt 2 k.p.w. i art. 118 § 2 k.p.w.

postanawia:

1. odmówić wszczęcia postępowania;
2. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

S. T., T. R. (1), M. D. (1) i M. W. (1) stanęli pod zarzutem tego, że w dniu 15 października 2017 roku ok. godz. 16.30 w miejscowości C., wspólnie i w porozumieniu, poprzez wystawienie na widok publiczny wizerunku martwego płodu ludzkiego wywoływali zgorszenie, niesmak oraz oburzenie wśród osób postronnych, to jest wykroczenia z art. 51 § 1 k.w.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostaje okoliczność, iż obwinieni w dniu 15 października 2017 roku, w okolicach ronda w miejscowości C. brali udział w pikiecie antyaborcyjnej. Podczas zgromadzenia obwinieni trzymali transparent, na którym widniało zdjęcie zakrwawionego martwego płodu ludzkiego. Część przechodniów i przejeżdżających poczuła się oburzona i zgorszona prezentowanymi treściami, wskazując nadto że wywołują one traumę i przerażenie u ich małoletnich dzieci. Sytuacji jak wyżej nie zaprzeczyli w złożonych przez siebie wyjaśnieniach także sami obwinieni.

W ocenie Sądu działanie obwinionych nie wypełnia znamion wykroczenia określonego w art. 51 § 1 k.w., jak również znamion żadnego innego czynu zabronionego, w związku z czym należało odmówić wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie. W myśl tego przepisu bowiem odpowiedzialność ponosi tylko ten, kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym. Jakkolwiek niewątpliwe zachowanie obwinionych S. T., T. R. (1), M. D. (1) i M. W. (1) miało charakter publiczny, bowiem działanie miało miejsce nieopodal ronda w C., jak również wywołało zgorszenie u części przejeżdżających i przechodniów z uwagi na drastyczność prezentowanych treści, to jednak w ocenie Sądu nie sposób

dopatrzyć się w nim jakiegokolwiek formy wybryku w rozumieniu art. 51 § 1 k.w. in principio, zaś przepis art. 51 k.w. przede wszystkim uzależnia odpowiedzialność za wykroczenie od stwierdzenia, iż czyn sprawcy stanowi wybryk.

Ustawodawca posługuje się w art. 51 k.w. znamieniem "wybryk". Jest to postępek odbiegający od przyjętych norm zachowania się w danym miejscu, czasie, okolicznościach. Jego sprawca okazuje w ten sposób lekceważenie zasadom współżycia społecznego. Według Sądu Najwyższego wybryk stanowi zachowanie, jakiego w konkretnych okolicznościach (czas, miejsce, otoczenie), ze względu na przyjęte zwyczajowo normy współżycia, nie należało się spodziewać. Z tego powodu wywołuje ono powszechne negatywne oceny społeczne i uczucia odrazy, gniewu, oburzenia. Dla wybryku charakterystyczna jest wyraźna sprzeczność z powszechnie akceptowanymi normami zachowania się (wyrok Sądu Najwyższego z 2.12.1992 r., III KRN 189/92). W literaturze przedmiotu powszechnie przyjmuje się, że aby uznać zachowanie za wybryk, musi ono zawierać dwa elementy: przedmiotowy (obiektywny) i podmiotowy (subiektywny). Element obiektywny realizuje się w owym zewnętrznym zauważalnym rażącym naruszeniu przyjętych norm współżycia społecznego (tak m.in. w Komentarzu do Kodeksu wykroczeń pod red. dr hab. Pawła Daniluka).

Co szczególnie jednak istotne na gruncie niniejszej sprawy, dla konstruowania odpowiedzialności za wykroczenie z art. 51 k.w. nie jest wystarczające przedmiotowe określenie wybryku. Określenia ogólnego zakresu pojęcia wybryku nie można dopatrywać się w szczególnych skutkach czynu, gdyż te stanowią jedynie warunek karalności. Trzeba jeszcze raz w tym miejscu podkreślić, że przepis art. 51 k.w. przede wszystkim uzależnia odpowiedzialność za wykroczenie od stwierdzenia, iż czyn sprawcy stanowi wybryk. Pojęcie wybryku wysuwa się zatem na pierwsze miejsce przy analizie ustawowych znamion tego przepisu. Należy pamiętać, że ogólne pojęcie wybryku nie może być utożsamiane ze skutkami, które on powoduje. Skutki te stanowią warunek karalności wybryku, a nie są jego istotą. W rozumieniu potocznym przez wybryk rozumie się w zasadzie każde zachowanie, które odbiega od przyjętego zwyczajowo w danym miejscu, czasie i okolicznościach (tak m.in. Komentarz do Kodeksu wykroczeń pod red. prof. dr hab. Marka Bojarskiego).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy stwierdzić że jakkolwiek zachowanie obwinionych w dniu 15 października 2017 roku wywołało zgorzienie w miejscu publicznym, z uwagi na drastyczność i być może kontrowersyjność prezentowanych przez nich treści, to jednak nie to jest istotą, ani elementem konstytutywnym wykroczenia z art. 51 k.w. Zasadniczym znamieniem typu czynu z art. 51 k.w. jest bowiem to, że zachowanie sprawcy stanowi wybryk. W ocenie Sądu zaś wystawienie na widok publiczny wizerunku martwego płodu ludzkiego nie stanowi jakiegokolwiek formy wybryku w rozumieniu art. 51 §1 k.w. Działanie obwinionych w dniu 15 października 2017 roku, odbywało się w sposób niezagrażający niczyjemu bezpieczeństwu, w pobliżu ronda w C., jak również w sposób nienaruszający nikomu prezentowanych poglądów czy określonego światopoglądu.

Dokonując kwalifikacji wybryku z punktu widzenia art. 51 k.w. (które zresztą powinno być rozumiane w sposób zbliżony jak na gruncie art. 140 k.w., jakkolwiek to drugie wykroczenie ma charakter formalny), powinno się zaczynać od odpowiedzi na pytanie, czy oceniane zachowanie uogólnione do abstrakcyjnej klasy zachowań cechuje znaczny stopień społecznego niebezpieczeństwa, czy jest on niższy, w związku z czym zachowanie pozostaje poza zakresem normowania wykroczenia. Nie jest w ocenie Sądu wystarczające zachowanie wzbudzające pewien niesmak, zakłopotanie czy nawet oburzenie. Na plan pierwszy wysuwa się bowiem ocena zachowania sprawcy, nie zaś jego społeczny odbiór. Zachowanie obwinionych w niniejszej sprawie znamion typu czynu zabronionego nie wyczerpuje.

Istotna w ocenie Sądu jest w realiach niniejszej sprawy także okoliczność, iż wolność zgromadzeń jest wolnością o charakterze konstytucyjnym, statuowaną w art. 57 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Pikieta obwinionych miała charakter pokojowy, zaś formy przekazu, jakkolwiek być może kontrowersyjnej, nie można uznać za rażącą i odbiegającą od powszechnie przyjętych norm obyczajowych na tyle, by wyczerpywała ona znamiona wykroczenia z art. 51 k.w. lub jakiegokolwiek innego czynu zabronionego.

W punkcie drugim postanowienia na podstawie art. 118 § 2 k.p.w., wobec odmowy wszczęcia postępowania w niniejszej sprawie (co traktować należy traktować analogicznie jak umorzenie postępowania) kosztami postępowania obciążono Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji.

Sygn. akt II W 1065/17

ZARZĄDZENIE

1. odnotować treść postanowienia w rep. W, zakreślić po uprawomocnieniu;
2. odpis postanowienia doręczyć:
 - obwinionym: S. T., T. R., M. D., M. W.
 - oskarżycielowi: KPP K.
 - pokrzywdzonym: A. N., E. K. – G., K. M., B. L., B. U. – N., M. U. – N.
 - z pouczeniem o terminie i sposobie zaskarżenia;
3. akta przedłożyć z wpływem zażalenia lub za 14 dni od wykonania z zpo.

As. SR Joanna Siemaszko